

Tom Ramberg

Vår dato
09.12.2025

Vår referanse

NKOM
Postboks 93
4791 Lillesand
Norge

Deres dato
24.11.2025

Deres referanse
2510184-1

Høringssvar til Endring av forskrift om radioamatørlisens av 5. november 2009 nr 3698988_2824383_0

Min bakgrunn: Jeg fikk radioamatørlisens 3.6.1983 og var da bosatt i Longyearbyen. På stiftelsesmøtet 27.10.1983 ble jeg valgt til den første formannen i Svalbardgruppen av NRRL som ble godkjent i brev fra NRRL 9.11.1983. Etter at jeg gikk av med pensjon i 2014 og flyttet til Finland er jeg fortsatt medlem av styret i Svalbardgruppen av NRRL og i Svalbard Amatørradioklubb – SARK. SARK eier klubbhuset «Mathiasbu» med antenneutrustning og inventar inkludert radioutstyr som brukes av Svalbardgruppen og klubbens medlemmer.

Så til de enkelte punktene forslaget til ny forskrift:

§ 4 Radioamatørlisens og kallesignal

Da NKOM sluttet å utstede kallesignal i LA-serien for noen år siden var det etter sigende etter påtrykk fra amatører med LAnxxx (s.k. 2x3 kallesignal) som ønsket muligheten for å få 2x2-kallesignal. Man innførte da LB-serien, som i forrige årtusen var tildelt den tidens begynnerlisenserte. For amatører med norsk amatørlisens på Svalbard, Jan Mayen eller i Antarktis medførte dette en FORLENGELSE av kallesignalet: JW/LBnxx (JX/LBnxx eller 3Y/LBnxx), fra fem eller seks til åtte karakterer. Heldigvis har NKOM vært fleksibel og fortsatt utstedt LA-kallesignal i serien LAnxxA til personer bosatt på Svalbard slik at disse har kunnet benytte JW-prefikset. Jeg håper at denne fleksibiliteten blir videreført.

Forlaget til ny forskrift angir ikke hvordan kallesignal skal indikere lisensklasse. Det gjør heller ikke nummerforskriften. I våre dager finnes det elektroniske databaser. Det burde være en smal sak å gjeninnføre LA-serien, med f.eks. siste karakter N (for Novise) altså LAnxxN. Det burde også være valgfritt om man ønsker LBnxx eller LAnxxy der y er forskjellig fra A og N for klasse A. LA-serien der alle kallesignal endte på A har ikke vært direkte vellykket og førte til alt for mange veldig like kallesignal etter min oppfatning. Det var logisk å bruke LAnxxA-serien da den ble innført, men med elektroniske databaser har dette blitt overflødig. Se f.eks. Finland hvor 2x3-kallesignal tildeles tilfeldig. Finland har ellers ingen kallesignalkjennemerker på noviser. Man har tillit til at operatørene følger reglene.

§ 5 Frekvenser til radioamatorvirksomhet – begynnerlisens

1. Paragrafen bør døpes om til ***§ 5a Frekvenser til radioamatorvirksomhet – begynnerlisens***

2. Effektgrensen bør settes høyere, f.eks. til 50 watt (Finland har til sammenligning 100 watt).
3. Båndene 1810-1850 kHz, 10100-10150 kHz og 24890-24990 kHz bør inkluderes. Dette vil kunne øke interessen for CW (spesielt 30 meter). Til sammenligning har finske noviser adgang til de samme frekvensbåndene som de med full lisens bortsett fra ett i GHz-området.
4. Se også merknaden til § 10.

§ 5a Frekvenser til radioamatorvirksomhet – full lisens

1. Døpes om til ***5b Frekvenser til radioamatorvirksomhet – full lisens***

§ 7. Krav til sendinger

Andre avsnitt bør fjernes. Ved redningsaksjoner vil f.eks. en dronebåren repeater være til stor hjelp.

§ 8 Fjernbetjening av radioamatorstasjon

Andre avsnitt: Her må Svalbard fjernes fra avsnittet. Det er en stor sivilrettslig forskjell på Jan Mayen, hvor Forsvaret styrer landgangs- og oppholdstillatelser, norske besittelser i Antarktis, hvor Norsk Polarinstitutt har hånden på rattet, og Svalbard (i praksis Longyearbyen) som er en fullverdig del av kongeriket Norge.

Hvis forslaget får stå uforandret vil det bety at NRRL sin WinLink RMS, som fjerndrives av NRRL fra fastlandet på SARK sin klubbstasjon i Longyearbyen må legges ned.

I Longyearbyen er bosituasjonen slik at mange radioamatorer ikke har anledning til å installere antenner ved boligen, mens derimot kan hytta – for de som har det - være et godt alternativ, også for fjernstyring. Klubbstasjonen er også et alternativ for medlemmer som ikke kan bruke radio hjemme. Etter min oppfatning er begrunnelsen for å forby fjernstyring av amatørradiostasjoner på Svalbard svak og dette spesielle forslaget bør ikke ta inn i forskriften. Argumentasjonen i følgebrevet som går på at fjernstyring skulle gi en urettferdig fordel i konkurranser tyder for øvrig på liten praktisk innsikt i radioforholdene på Svalbard hos forfatteren av følgebrevet.

§ 10 Krav til utstyr

Andre avsnitt bør fjernes. Å innføre krav om CE-merking for begynnerlisenserte operatører, samtidig som dette ikke gjelder full lisens, vil IKKE bidra til rekruttering, men vil tvert imot fordyre prosessen mot å oppnå full lisens ved å innføre krav om eget, typegodkjent utstyr. Å kreve at innehaver av begynnerlisens bare kan operere utstyr som ikke kan overskride uteffekten som gjelder begynnerlisens. For eksempel kan dette gjøre at begynnere ikke kan operere fra klubbstasjoner som til vanligst er satt opp med effektforsterkere (PA-trinn), og hvor det er operatørens ansvar å ikke overskride tillatt uteffekt. Det vil også forhindre noviser å benytte en mentors radioutstyr hvis dennes stasjon er satt opp med utstyr godkjent for bruk av en radioamator med full lisens. Dette vil også motarbeide rekruttering til hobbyen og mentorvirksomhet fra erfarne radioamatorer.

Til slutt tar jeg med noen merknader til formuleringer fra følgebrevet, som dessverre ser ut til å være i utakt med en del av formuleringene i selve forslaget til forskrift:

Følgebrevets punkt 6. Merknader til de enkelte bestemmelser

§ 3 Definisjoner og forkortelser

a. Radioamatørvirkomhet: Radiokommunikasjon som utøves av fysiske personer som innehar radioamatørlisens ved bruk av radioamatørstasjon og frekvenser som angitt i § 4 på ikke kommersielt grunnlag (1).

(1) Begrepet «ikke kommersielt grunnlag» skal i denne sammenhengen **tolkes noe videre enn i dets vanlige språklige betydning**. Formålet er at radioamatørvirksomhet **kun skal drives på hobby-basis**. (Min utheving).

I følgebrevet finner jeg videre følgende: «I tillegg **kan** noen radioamatører ta betalt for at andre kan bruke deres stasjoner til fjernbetjening fra disse stedene, **eller** de setter opp faste stasjoner hvor brukere må betale for å benytte dem.»

Man beskriver her en hypotetisk situasjon. Hvis dette forslaget er ment å komme eventuelle planer fra kommende ekspedisjoner til 3Y i forkjøpet, er jeg redd for at NKOM her tømmer ut babyen med badevannet og rammer ordinær radioamatørvirkomhet i fastlands-Norge og på Svalbard i samme slengen. Meg bekjent har en fjernstyrt stasjon aldri vært utleid i fastlands-Norge, på Svalbard eller andre norske territorier.

I tillegg vil forslaget om forbud mot utleie ramme én spesiell radioamatørklubb spesielt hardt. Det er nemlig ingen hemmelighet at Svalbard Amatørradioklubb – SARK (JW5E) har leid ut sitt klubbhus med antenneutrustning noen få dager per år til besøkende, lisensierte radioamatører gjennom minst de siste tjuefem årene. Dette har gjort at en liten klubb med et medlemstall som varierer voldsomt fra år til annet på denne måten har klart å opprettholde sin virksomhet takket være noen få ildsjeler. Verken klubben eller noen av medlemmene har hatt fortjeneste på dette. Klubben har klart å balansere disse inntektene mot utgifter til forsikring, strøm, samt de siste tjue årene også internett. For dere i Sør-Norge som synes strømmen er dyr kan jeg forsikre at prisene på Svalbard ligger godt over fastlandssprisene. Å karakterisere dette som kommersiell virksomhet, selv i en «noe videre betydning», er å skyte spurv med kanon.

SARK har i dag fem betalende medlemmer hvorav to er bosatt i Longyearbyen. Dersom den nye forskriften kommer til å forby den lille utleien vi bedriver vil klubben som har eksistert i over 41 år måtte legge ned da ingen av medlemmene har råd til å legge titusenvise av kroner inn i noe som er en hobby og som vi med nød og neppe har klart å holde liv i de siste tjue årene. Den negative betydningen dette vil ha for rekruttering til vår hobby sier seg selv.

Vennlig hilsen

Tom Ramberg

Tom Ramberg